

ARAPÇA DİLBİLGİSİ | NAHİV - 3

Kam Edatı

Soru mu, Çokluk mu? Kam-i
İstifhamiyye ve Haberiyye Analizi

15. Ünite Özet ve Çalışma Rehberi

Bir Kelime, İki Farklı Görev

Kam-i İstifhamiyye (Soru)

Sayı sorar. Cevap bekler.

Kaç tane?

Kam-i Haberiyye (İhbar)

Çokluk bildirir. Cevap beklemez.

Nice... / Ne kadar çok...

Ayrım Noktası: Noktalama işaretleri ve ismin harekesi.

1. Kam-i İstifhamiyye (Soru)

Bir şeyin sayısını öğrenmek için kullanılır. Mutlaka cevap gerektirir.

Kural: Kendisinden sonra gelen isim (Temyiz) **Müfred** (Tekil) ve **Mansub** (Üstünlü) olur.

Kam + [Tekil İsim + Fetha] + ?

كَمْ كِتَابًا قَرَأْتَ؟

Tekil ve Mansub

Kam kitâben qara'te?

Kaç kitap okudun?

İstisna: Harf-i Cer Etkisi

Soru Kam'ının önüne harf-i cer gelirse...

Harf-i Cer + Kam

Seçenek A (Yaygın)

بِكَمِّ لِيرَةٍ

Bi-kam liratın

Mecrur (Esreli)

Seçenek B (Caiz)

بِكَمِّ لِيرَةٍ

Bi-kam liraten

Mansub (Üstünlü)

بِكَمِّ لِيرَةٍ / لِيرَةٍ اشْتَرَيْتَ هَذَا؟

Bunu kaç liraya satın aldın?

2. Kam-i Haberiyye (Çokluk)

Sayının çokluğunu ifade eder. Hayret bildirir. Cevap beklenmez.

Golden Rule

Kural: Kendisinden sonra gelen isim (Temyiz) daima Mecrur (Esreli) olur.

İsim: Müfred (Tekil) veya Cemi (Çoğul) olabilir.

Kam + [Mecrur İsim] + !

Türkçeye **'Nice...'** veya **"Ne kadar çok..."** olarak çevrilir.

Haberiyye'nin İki Gramer Yapısı

İzafet (Tamlama) ile

كَمْ كِتَابٍ قَرَأْتُ!

Kam kitâbin qara'tu!

Nice kitaplar okudum!

Harf-i Cer ('Min') ile

كَمْ مِنْ كِتَابٍ قَرَأْتُ!

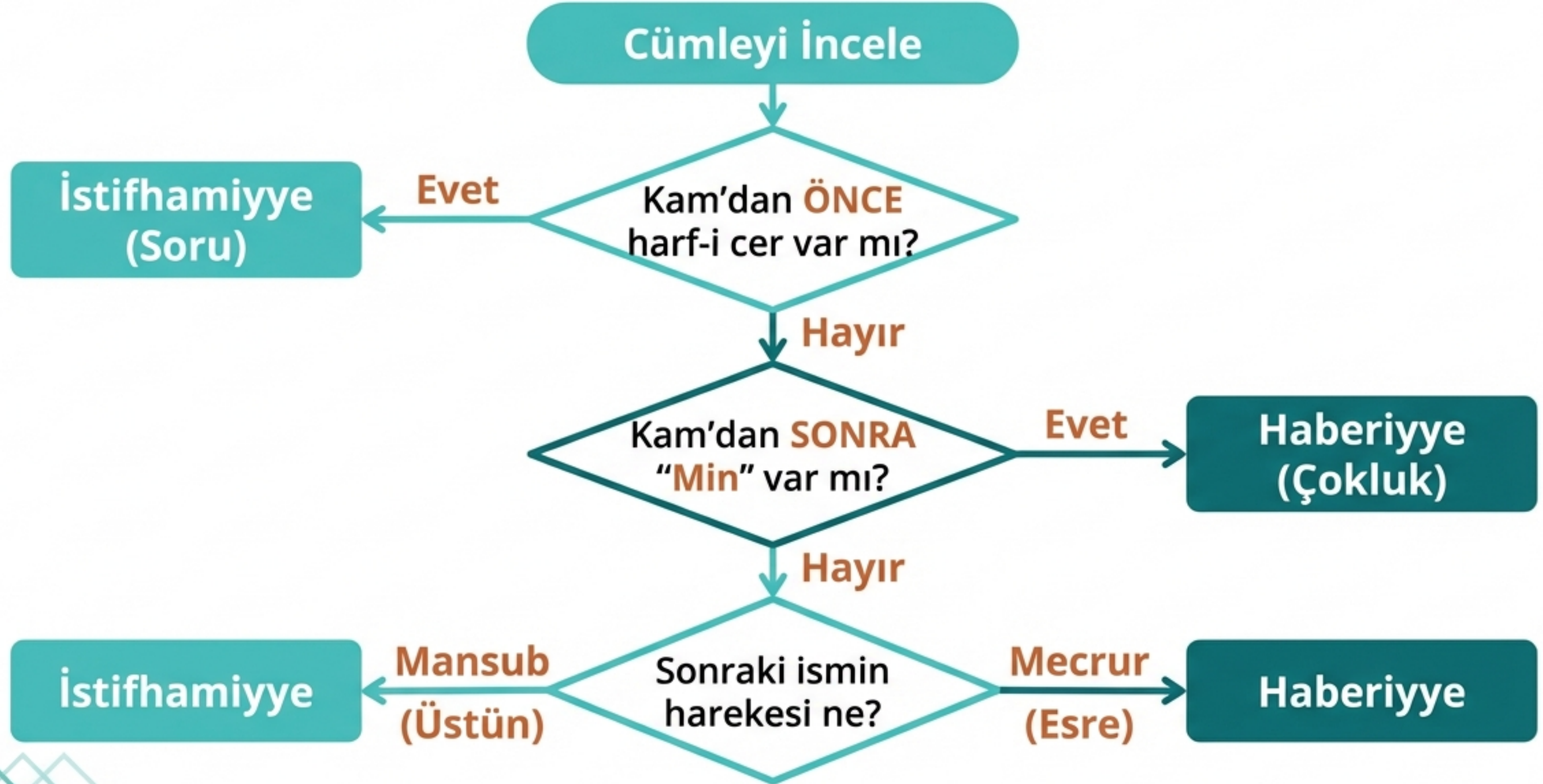
Kam min kitâbin qara'tu!

Nice kitaplar okudum!

Karşılaştırma Tablosu

Özellik	Kam-i İstifhamiyye (SORU)	Kam-i Haberiyye (ÇOKLUK)
Anlam	Sayıyı sorar, cevap ister.	Çokluk bildirir, cevap istemez.
Noktalama	Soru işareti (?)	Ünlem işareti (!)
Temyiz (İsim)	Genellikle Tekil ve Mansub (Üstün).	Tekil veya Çoğul ve Mecrur (Esre).
Harf-i Cer Konumu	Kam'dan ÖNCE gelebilir.	Kam'dan SONRA (min) gelebilir.

Adım Adım Analiz Rehberi

Örnek Analizi: İstifhamiyye

كَمْ جَامِعَةً افْتُتِحَتْ هَذِهِ السَّنَةُ؟

Kam câmi^{aten} uftutihat hâzihi's-sene?

İsim: Câmia (Üniversite)

Hareke:
Mansub/Fetha

Sayı: Müfred (Tekil)

Bu sene kaç üniversite açıldı?

KAM-İ İSTİFHAMİYYE

Örnek Analizi: Haberiyye

كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً

(Bakara Suresi, 249)

Harf-i Cer: **Min** (Crucial Indicator)

Hareke:
Mecrur/Esre

İsim: **Fie** (Topluluk)

Nice az topluluklar vardır ki... (Çokluk/Hayret)

KAM-İ HABERİYYE

Sıra Sizde: Boşlukları Doldurun

كَمْ _____ مَكَثَ نُوحٌ؟

Kam _____ mekesse Nûh?

Soru soruyor
(Nuh ne kadar kaldı?)
(**Sene**)

سَنَةً

seneten

Mansub/Fetha

كَمْ _____ فَتَحَ الْمُسْلِمُونَ!

Kam _____ feteha'l-müslimûn!

Ünlem var, çokluk
bildiriyor (**Şehir**)

شَهْرٌ / مَدْنٌ

şehrin / müdunin

Mecrur/Esre

بِكَمْ _____ اشْتَرَيْتَ؟

Bi-kam _____ işteyte?

Başta harf-i cer var
(**Lira**)

لِيرَةً / لِيرَةً

liratin / liraten

İkisi de caiz

Özet ve İpuçları

Soru Kam'ı sadece TEKİL isim alır.
Haberiyye Kam'ı ÇOĞUL da alabilir.

İsmin sonunda ÜSTÜN (Fetha) varsa
kesinlikle SORU'dur.

Kam'dan sonra 'MİN' geliyorsa
kesinlikle HABERİYYE'dir.

Haberiyye cümleleri genellikle geçmiş
zaman (Mazi) fiillerle kurulur.

Kam edatını doğru anlamak için sadece kelimeye değil, bağlama ve harekeye bakmalısınız.